

Regeringens proposition

1985/86: 22

om avgifter i ärenden om lokala
kabelsändningar m. m.

Prop.
1985/86: 22

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 31 oktober 1985.

På regeringens vägnar

Olof Palme

Bengt Göransson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen framläggs förslag till bestämmelser om avgifter i ärenden om lokala kabelsändningar. Avgiften föreslås uppgå till tio kronor per halvår för varje bostad som kan nås av satellitsändningar. Vidare framläggs förslag till medelsanvisningar för kabel- och närradionämnderna under budgetåret 1985/86 (fr. o. m. den 1 januari 1986). Utgångspunkten har härvid varit ett för de båda nämnderna gemensamt kansli med särskilda enheter för kabel- resp. närradiofrågor.

Propositionens lagförslag

Förslag till

Lag om avgifter i ärenden om lokala kabelsändningar

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Den som har fått tillstånd till satellitsändningar enligt lagen (1985: 677) om lokala kabelsändningar skall erlägga avgift till staten enligt föreskrifterna i denna lag.

2 § För varje påbörjat kalenderhalvår skall tillståndshavaren erlägga en avgift. Denna skall tas ut med tio kronor för varje bostad som kan nås av satellitsändningar från tillståndshavaren vid kalenderhalvårets ingång.

Avgiften för första kalenderhalvåret skall betalas senast den 31 mars och avgiften för andra kalenderhalvåret senast den 30 september.

3 § Avgiften skall utan anmaning betalas in till kabelnämnden.

4 § Den som är avgiftsskyldig skall lämna uppgifter till kabelnämnden om antalet bostäder som kan nås av hans satellitsändningar.

Om en avgiftsskyldig, trots särskild anmaning av kabelnämnden, inte inom föreskriven tid lämnar sådana uppgifter om antalet bostäder som kan ligga till grund för avgiftsberäkningen, skall nämnden fastställa avgiften efter en uppskattning av antalet bostäder.

5 § Om avgiften för ett kalenderhalvår understiger 500 kronor tas den inte ut.

6 § Kabelnämndens beslut enligt denna lag får överklagas hos kammarrätten genom besvär.

7 § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar uppgifter som är ägnade att leda till för låg avgift, skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om inte gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

2. Den, som under någon del av andra kalenderhalvåret 1985 bedrivit sändningar med stöd av lagen (1984:115) om försöksverksamhet med särskild trådsändning och som under första kalenderhalvåret 1986 får tillstånd att sända enligt lagen (1985: 677) om lokala kabelsändningar, skall betala hel avgift för första kalenderhalvåret 1986 även om sändningar med stöd av tillståndet börjar först under det halvåret.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 oktober 1985

Närvarande: statsrådet I. Carlsson, ordförande och statsråden Lundkvist, Feldt, Sigurdsen, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hulterström

Föredragande: statsrådet Göransson

Lagrådsremiss om avgifter i ärenden om lokala kabelsändningar

1 Inledning

Enligt riksdagens beslut (prop. 1984/85: 199, KU 37, rskr 398) träder en ny lag (1985: 677) om lokala kabelsändningar i kraft den 1 januari 1986. Enligt lagen skall det krävas tillstånd för att bedriva satellitsändningar och egensändningar i lokala kabelnät samt för att upplåta kanaler åt andra för sådana egensändningar. En för hela landet gemensam kabelnämnd skall pröva frågor om lokala kabelsändningar och utöva tillsyn över verksamheten. I propositionen uttalas att kabelnämnden bör få till uppgift att följa utvecklingen inom området i Sverige och utomlands samt att vid behov avge förslag till nya eller förändrade regler för kabelsändningar. Nämnden bör också kunna ge stöd till lokal programverksamhet. I lagen sägs att nämndens ordförande och vice ordförande skall ha domarkompetens. I fråga om nämndens sammansättning uttalas i övrigt i propositionen att antalet ledamöter bör vara högst sju. I propositionen sägs också att det bör ankomma på regeringen att meddela övriga föreskrifter om nämndens organisation och verksamhet samt att besluta om nämndens lokalisering. Vidare sägs att kabelnämndens verksamhet bör finansieras med årliga avgifter av dem som erhåller tillstånd för satellitsändningar. Förslag om avgiftens storlek och övriga regler beträffande avgiften skall enligt vad som sägs i propositionen föreläggas riksdagen hösten 1985. Riksdagen har inte haft något att erinra mot detta. Riksdagsbehandlingen av de delar av lagförslaget som rör återkallelse av tillstånd och förbud mot fortsatta vidareändringar av programkanaler från satelliter är uppskjuten till innevarande riksmöte.

Riksdagen har vidare beslutat (prop. 1984/85: 145, KrU 22, rskr 387) att försöksverksamheten med närradio skall avslutas och att närradioverksamheten fr. o. m. den 1 juli 1985 skall permanentas. Ett nytt organ, närradionämnden, skall administrera och öva tillsyn över verksamheten. Enligt den ändring i närradiolagen (1982: 459), som trädde i kraft den 1 juli 1985

(1985:597) skall närradionämndens ordförande och vice ordförande ha domarkompetens. I propositionen uttalas att det i övrigt bör få ankomma på regeringen att besluta om nämndens organisation och lokalisering. Riksdagen har inte haft någon erinran mot detta. Den nya myndigheten beräknas kunna påbörja sitt arbete omkring ett halvår efter riksdagsbeslutet. Den avlöser då närradiokommittén, som för närvarande fullgör den kommande nämndens uppgifter. Närradionämndens verksamhet skall fr. o. m. budgetåret 1986/87 helt finansieras genom avgifter.

Efter regeringens bemyndigande har en organisationskommitté (U 1985:08)¹ tillkallats för att utarbeta förslag till organisation m. m. för kabel- och närradionämnderna samt i övrigt förbereda kabelnämndens handläggningsverksamhet.

Organisationskommittén har den 8 oktober 1985 kommit in till regeringen med ett förslag till lag om avgifter i ärenden om lokala kabelsändningar.

I det följande behandlar jag frågan om en sådan avgiftslag.

2 Allmän motivering

Mitt förslag: Kabelnämndens verksamhet bör finansieras med en avgift som tas ut av den som fått tillstånd till satellitsändningar. Avgiften bör beräknas på grundval av antalet bostäder som kan nås av satellitsändningarna. Avgiften bör uppgå till 10 kr. per påbörjat kalenderhalvår för varje sådan bostad. Avgiften bör erläggas till kabelnämnden.

Organisationskommittén: Organisationskommitténs förslag överensstämmer i huvudsak med mitt.

Skälen för mitt förslag: Satellitsändningar i kabel-TV pågår på försök på ett 30-tal orter sedan mitten av år 1984. Sändningarna sker enligt lagen (1984:115) om försöksverksamhet med särskild trådsändning, vilken övergångsvis gäller till utgången av mars 1986. Antalet anslutna hushåll uppgick till ca 82 000 vid utgången av juni 1985 och kan beräknas till mellan 120 000 och 150 000 vid årsskiftet. I och med att lagen om lokala kabelsändningar då träder i kraft kan man räkna med en kraftig ökning av antalet orter inom vilka tillstånd kommer att ges och av antalet anslutna hushåll. Utvecklingen på längre sikt är dock svår att bedöma.

Kostnaderna för kabelnämndens verksamhet är av två slag. Det ena är kabelnämndens förvaltningskostnader medan det andra är kostnaderna för stöd till lokal programverksamhet.

Organisationskommittén för kabel- och närradionämnderna har den 15 oktober 1985 beslutat om förslag till anslagsframställning för kabelnämndens verksamhet för budgetåret 1985/86. Kommitténs förslag innebär att nämndens förvaltningskostnader kan beräknas till knappt 1 milj. kr. per

¹ Regeringsrådet Björn Sjöberg.

halvår. Stödbehovet för lokal programverksamhet är bl. a. beroende av hur verksamheten utvecklas. För det inledande halvåret har kommittén beslutat föreslå att 0,5 milj. kr. anvisas.

Avgiften bör beräknas utifrån antalet bostäder som kan nås av satellitsändningarna. Härigenom erhåller man ett system som blir lätt att administrera och där avgiftsbördan normalt torde fördelas efter bärkraft. Man skulle i och för sig kunna argumentera för att även andra lokaler än bostäder togs med i avgiftsunderlaget. Skälen till att detta inte föreslås är dels svårigheten att definiera vad som skall anses vara en enda lokal, dels att tillståndsplikten för sändningar till lokaler förutsätts upphöra den 1 juli 1986 (jfr prop. 1984/85: 199 s. 30). Inget hindrar givetvis att den avgiftsskyldige i sin tur tar ut ersättning för avgiften på annat sätt än enligt beräkningsgrunden, t. ex. genom att ta betalt också för andra lokaler än bostäder.

Kabelnäten kan komma att bli uppbyggda på olika sätt. I s. k. stjärnnät har varje abonnent sin individuella ledning. Systemet ger möjlighet för den som disponerar över nätet att endast föra fram satellitsignaler till de abonnenter som önskar det. Då skall givetvis endast dessa ingå i avgiftsunderlaget. Den hittills vanligaste konstruktionen torde emellertid vara s. k. kaskadnät, där samtliga signaler förs fram till alla anslutna. I sådana nät skall samtliga anslutna bostäder ingå i avgiftsunderlaget. Detta bör gälla också ifall satellitsignalerna skulle sändas kodade och nå samtliga bostäder i kodad form. Det torde nämligen ofta bli svårt för den avgiftsskyldige att på ett tillförlitligt sätt ange hur många abonnenter som har möjlighet att avkoda signalerna. En ordning där man skulle ta hänsyn till detta vid avgiftsberäkningen skulle bli svår att administrera och skulle inbjuda till missbruk.

Antalet anslutna bostadslägenheter kan som nämnts uppskattas till 120 000–150 000 vid 1986 års ingång. En årlig avgift om 20 kr. per ansluten bostad bör inledningsvis ge tillräckliga intäkter för att tillgodose finansieringsbehoven. Utvecklingen på längre sikt får visa om avgiften är väl avvägd.

Närmare om konstruktionen

Mitt förslag: Avgiften bör betalas senast den 31 mars resp. den 30 september. Den avgiftsskyldige bör lämna uppgifter om antalet bostäder som vid kalenderhalvårets ingång kan nås av hans satellitsändningar. Om den avgiftsskyldige trots anmaning inte lämnar sådana uppgifter bör kabelnämnden kunna fastställa avgiften efter en uppskattning av antalet bostäder. Avgiftsbelopp under 500 kr. bör inte tas ut.

Organisationskommittén: Förslaget överensstämmer med mitt.

Skälen för mitt förslag: Avgiften föreslås bli baserad på antalet bostäder som kan nås av satellitsändningar vid periodens ingång. Under den halv-

årsperiod då verksamheten inleds betalas alltså ingen avgift. Bostäder som ansluts under perioden grundar inte avgiftsskyldighet förrän fr. o. m. nästa period.

Avgiften bör beräknas av den avgiftsskyldige själv på grundval av en enkel självdeklaration. Endast om uppgifter inte lämnats eller om beräkningarna befinns vara felaktiga behöver ett särskilt beslut om avgiften fattas av kabelnämnden.

Ansvarsbestämmelser, besvärsmätt, övergångsbestämmelser

Mitt förslag: Den som uppsätligen eller av grov oaktsamhet lämnar uppgifter som leder till för låg avgift bör kunna dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om inte gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Beslut av kabelnämnden om avgifter bör kunna överklagas till kammarrätten.

För den som andra halvåret 1985 bedrivit satellitsändningar med stöd av lagen (1985: 115) om försöksverksamhet med särskild trådsändning föreslås i en övergångsbestämmelse att avgiftsskyldighet inträder även om tillstånd enligt lagen om lokala kabelsändningar lämnas först under loppet av första halvåret 1986.

Organisationskommittén: Förslaget överensstämmer med mitt.

Skälen för mitt förslag: Skyldigheten att lämna sanna uppgifter i självdeklarationen bör vara straffsanktionerad. Straff bör kunna utdömas även vid grov oaktsamhet från den avgiftsskyldiges sida.

Kabelnämndens fordran på avgift kan inte utsökas utan föregående prövning i allmän domstol. Nämndens beslut innebär således inget egentligt avgörande av avgiftsfrågan. Tillståndshavarens rätt skyddas genom möjligheten till domstolsbehandling. Beslut av detta slag bör därför i princip inte kunna överklagas (jfr avsnitt 2.6 i regeringens lagrådsremiss med förslag till ny förvaltningslag beslutad den 3 oktober 1985). I den av riksdagen ännu ej behandlade delen av prop. 1984/85: 199 har regeringen emellertid lagt fram förslag om rätt för kabelnämnden att återkalla tillstånd vid utebliven betalning av avgiften. Mot bakgrund av detta förslag anser jag det befogat att nämndens beslut om avgifter får överklagas genom besvär. Kammarrätten är enligt min mening lämplig besvärinstans.

Lagen om försöksverksamhet med särskild trådsändning gäller övergångsvis till utgången av mars 1986. Som jag anför i det föregående kan antalet bostäder som är anslutna till satellitsändningar med stöd av denna lag uppskattas till mellan 120 000 och 150 000 vid utgången av år 1985. Enligt min mening är det naturligt att avgiftsskyldighet i dessa fall inträder redan fr. o. m. första halvåret 1986. Sändningarna kan ju fortsätta enligt försökslagen fram till utgången av mars 1986 och sändningar kan alltså pågå kontinuerligt i avvaktan på kabelnämndens tillstånd enligt den nya lagen.

3 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom utbildningsdepartementet upprättats förslag till lag om avgifter i ärenden om lokala kabelsändningar.

Förslaget bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga*¹.

4 Specialmotivering

1 § Den som har fått tillstånd till satellitsändningar enligt lagen (1985: 677) om lokala kabelsändningar skall erlägga avgift till staten enligt föreskrifterna i denna lag.

Bestämmelsen i 1 § har behandlats i den allmänna motiveringen.

I 1 § anges vem som skall betala avgift. Avgiftsskyldigheten är knuten till innehavet av sådana sändningstillstånd som ges enligt bestämmelserna i lagen (1985: 677) om lokala kabelsändningar. Om satellitsändningar bedrivs med stöd av tillstånd enligt 5 § första stycket radiolagen (1966: 755) föreligger således inte någon avgiftsskyldighet. Avgift skall naturligtvis inte heller tas ut av den som, utan att inneha något tillstånd, bedriver helt fria satellitsändningar.

Avgiftsskyldigheten för den som har tillstånd men inte bedriver tillståndspliktiga sändningar, behandlas i specialmotiveringarna till 2 och 5 §§.

2 § För varje påbörjat kalenderhalvår skall tillståndshavaren erlägga en avgift. Denna skall tas ut med tio kronor för varje bostad som kan nås av satellitsändningar från tillståndshavaren vid kalenderhalvårets ingång.

Avgiften för första kalenderhalvåret skall betalas senast den 31 mars och avgiften för andra kalenderhalvåret senast den 30 september.

Bestämmelserna i 2 § har behandlats i den allmänna motiveringen.

I *första stycket* anges hur avgiften för varje tillståndshavare skall beräknas. Avgiften tas ut per påbörjat kalenderhalvår. Avgiftens storlek beror på hur många bostäder som kan nås av satellitsändningar från tillståndshavaren vid kalenderhalvårets ingång. Bestämmelsen innebär att den som har rätt att sända den första dagen av ett kalenderhalvår, och då kan nå bostäder med sina sändningar, skall betala avgift för hela det halvåret.

En bostad kan nås av sändningar om de faktiska förutsättningarna för sändning till bostaden är för handen. Avgiftsskyldigheten inträder således även om tillståndshavaren inte har börjat bedriva några sändningar. Att sändningarna upphör under löpande kalenderhalvår leder inte till att avgiften reduceras. Det sagda gäller även om skälet till att sändningarna upphör är att tillståndet upphört att gälla.

Om någon däremot fått ett tillstånd som ger honom rätt att börja sända först under löpande kalenderhalvår behöver han inte betala någon avgift för det halvåret.

Avgiften utgår, som nämnts, i relation till antalet anslutna bostäder.

¹ Bilagan har uteslutits här. Förslaget är likalydande med det som är fogat till propositionen.

Avgift tas således inte ut av den som inte har några bostäder anslutna utan enbart lokaler. I fråga om begreppet bostad hänvisas till förarbetena till lagen om lokala kabelsändningar, prop. 1984/85: 199 s. 62.

Olika tekniska lösningar finns för anslutning av bostäder till kabelnät. En lösning innebär att samtliga bostäder i en fastighet nås av de satellitsignaler som vidarelämnas. I detta fall skall avgift utgå för varje bostad, oavsett om den som bor i lägenheten utnyttjar mottagningsmöjligheterna eller inte och oavsett om signalen är kodad eller inte. Detta sätt att beräkna avgiften medför att den avgiftsskyldige, om han vill kompensera sig för kostnaden, kanske inte alltid kan ta ut ersättning för avgiften enligt beräkningsgrunden utan får fördela kostnaden mellan dem som verkligen abonnerar på hans sändningar.

Andra tekniska lösningar gör det möjligt att inte släppa fram signalen till alla bostäder i fastigheten. Endast de bostäder till vilka signalen når fram, ingår då i avgiftsunderlaget.

I *andra stycket* anges när avgifterna senast skall betalas.

Den avgiftsskyldige skall själv räkna ut sin avgift för varje kalenderhalvår.

3 § Avgiften skall utan anmaning betalas in till kabelnämnden.

4 § Den som är avgiftsskyldig skall lämna uppgifter till kabelnämnden om antalet bostäder som kan nås av hans satellitsändningar.

Om en avgiftsskyldig, trots särskild anmaning av kabelnämnden, inte inom föreskriven tid lämnar sådana uppgifter om antalet bostäder som kan ligga till grund för avgiftsberäkningen, skall nämnden fastställa avgiften efter en uppskattning av antalet bostäder.

I 3 § anges till vilken myndighet avgifterna skall erläggas. Avgiften skall betalas in utan särskild anmaning.

I 4 § *första stycket* slås fast att det åligger den avgiftsskyldige att förse kabelnämnden med uppgifter om antalet bostäder som kan nås av hans sändningar.

Uppbördsförfarandet bör bygga på att den avgiftsskyldige anger antalet anslutna bostäder i samband med att han betalar in sin avgift till kabelnämnden.

Om kabelnämnden kan godta uppgifterna och inbetalningen kommer den inte att fatta något särskilt beslut om fastställande av avgiften. Ett sådant beslut behöver myndigheten bara fatta om den avgiftsskyldige underlåter att lämna några uppgifter, lämnar sådana uppgifter som inte kan godtas eller gör en felaktig uträkning.

Om kabelnämnden fastställer avgiften enligt bestämmelserna i 4 § *andra stycket*, efter en uppskattning av antalet bostäder, måste beslutet ha föregåtts av en särskild anmaning till den avgiftsskyldige att lämna uppgifter.

5 § Om avgiften för ett kalenderhalvår understiger 500 kronor tas den inte ut.

Beloppet 500 kronor, som undre gräns för avgiftsuttag, har bestämts

med beaktande av att sändningar som enbart kan tas emot i bostäder och som inte når fler än ca 50 bostäder inte kräver tillstånd.

Den tillståndshavare som vid ingången av ett kalenderhalvår hade färre än 50 bostäder anslutna behöver inte betala någon avgift för det halvåret även om antalet anslutna bostäder ökar under perioden.

6 § Kabelnämndens beslut enligt denna lag får överklagas hos kammarrätten genom besvär.

I 6 § har en bestämmelse om besvärsrätt tagits in. Frågan om besvärsrätt har behandlats i den allmänna motiveringen.

Beslut varigenom kabelnämnden fastställt avgiften efter en uppskattning av antalet anslutna bostäder får överklagas enligt denna bestämmelse.

Som tidigare nämnts skall den avgiftsskyldige själv räkna ut sin avgift och betala in den till myndigheten. Om myndigheten godtar inbetalningen fastställs inte avgiften genom något formellt beslut. Den avgiftsskyldige måste emellertid, i uppenbara fall, ha möjlighet att återfå belopp som han felaktigt har betalat in. Detta sker enklast genom att myndigheten betalar tillbaka överskjutande belopp.

Om någon begär att återfå ett visst belopp och framställningen avslås genom beslut, får det beslutet naturligtvis överklagas.

7 § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar uppgifter som är ägnade att leda till för låg avgift, skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om inte gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

Uppbördssystemet bygger på att den avgiftsskyldige själv lämnar uppgifter om avgiftsunderlaget till myndigheten. Att lämna oriktiga uppgifter som är ägnade att leda till för låg avgift bör därför vara straffbart. En bestämmelse om detta har tagits in i 7 §. För undvikande av eventuella rättstillämpningsproblem vid s. k. lagkonkurrens har bestämmelsen gjorts subsidiär i förhållande till brottsbalken.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1986.

2. Den, som under någon del av andra kalenderhalvåret 1985 bedrivit sändningar med stöd av lagen (1984:115) om försöksverksamhet med särskild trådsändning och som under första kalenderhalvåret 1986 får tillstånd att sända enligt lagen (1985:677) om lokala kabelsändningar, skall betala hel avgift för första kalenderhalvåret 1986 även om sändningar med stöd av tillståndet börjar först under det halvåret.

Övergångsbestämmelserna under 2 har behandlats i den allmänna motiveringen.

I fråga om betalningen gäller bestämmelsen i 2 § – dvs. avgiften skall erläggas senast den 31 mars – för den som får tillstånd att börja sända enligt den nya lagen under första kvartalet 1986. Om någon får tillstånd att börja sända enligt de nya bestämmelserna först under andra kvartalet skall han naturligtvis erlägga betalning så snart sändningstillstånd föreligger.

Prop. 1985/86: 22 **5 Hemställan**

Jag hemställer att lagrådets yttrande inhämtas över lagförslaget.

6 Beslut

Regeringen beslutar i enlighet med föredragandens hemställan.

Närvarande: justitierådet Knutsson, f. d. justitierådet Sterzel, regeringsrådet Tottie.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 17 oktober 1985 har regeringen på hemställan av statsrådet Göransson beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om avgifter i ärenden om lokala kabelsändningar.

Förslaget har inför lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Britt-Marie Blanck.

Förslaget föranleder följande yttrande av *lagrådet*:

Förslaget lämnas utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 oktober 1985

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Leijon, Hjelm-Wallén, Andersson, Göransson, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Wickbom, Johansson, Hultström, Lindqvist

Föredragande: statsrådet Göransson.

Proposition om avgifter i ärenden om lokala kabelsändningar m. m.

1 Anmälan av lagrådets yttrande

Föredraganden anmäler lagrådets yttrande¹ över förslag till lag om avgifter i ärenden om lokala kabelsändningar.

Föredraganden upplyser att lagrådet har lämnat lagförslaget utan erinran.

2 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att anta det av lagrådet granskade förslaget till lag om avgifter i ärenden om lokala kabelsändningar.

3 Organisation m. m.

Som jag har redovisat i det föregående har riksdagen inte haft något att erinra mot att det bör få ankomma på regeringen att besluta om nämndernas organisation och lokalisering. För riksdagens information vill jag dock redovisa följande.

Organisationskommittén för kabel- och närradionämnderna har av regeringen fått i uppgift att söka samordna de båda nämnderna i fråga om lokalisering och lokalanvändning samt undersöka förutsättningarna för samordning av administrativa funktioner och teknisk utrustning. En lokalisering till Stockholmsområdet har förutsatts. Även möjligheterna till en samordning med radionämnden och, på sikt, en samlokalisering även med

¹ Beslut om lagrådsremiss fattat vid regeringssammanträde den 17 oktober 1985.

arkivet för ljud och bild skall undersökas inom ramen för kommitténs arbete.

Organisationskommittén har i samråd med byggnadsstyrelsen undersökt möjligheterna till gemensamma lokaler i Stockholm. Det har därvid visat sig att möjligheter finns redan nu till en sådan samordning av kabel- och närradionämnderna.

Organisationskommittén har vidare den 1 oktober 1985 och i enlighet med sina direktiv kommit in med förslag till organisation för de båda nämnderna. Kommittén har därvid funnit det lämpligt att i första hand pröva om det är möjligt att helt samordna kansliresurserna för de båda nämnderna.

Rent allmänt anser kommittén att en större organisation medför bättre förutsättningar för ett flexibelt resursutnyttjande och större möjligheter till omfördelning av arbetsuppgifter. Detta minskar organisationens sårbarhet och bör, i vart fall på sikt, kunna leda till lägre kostnader för verksamheten. Arbetsmiljöskäl i vidare bemärkelse talar också för ett gemensamt kansli.

Andra skäl som, enligt kommittén, talar för ett sammanslaget kansli är att de båda nämnderna i flera olika avseenden har näralliggande uppgifter och att samma krets av intressenter ibland kan tänkas komma att bedriva både närradioverksamhet och lokala kabelsändningar. Den ovissa utvecklingen för de båda områdena utgör ytterligare motiv för en organisation där man lätt kan omdisponera resurserna.

En svårighet är den obalans mellan de båda verksamheterna som kommer att finnas i inledningsskedet. Av verksamheten med närradio finns mer än fem års erfarenhet inom den nuvarande närradiokommittén medan det på kabel-TV-området rör sig om tillämpning av en helt ny lagstiftning. Denna obalans utgör dock inte skäl mot en sammanslagning, anser kommittén. Det avgörande är att kansliet får en sådan uppbyggnad och ställning att det otvetydigt är både kabelnämndens och närradionämndens kansli.

Kommittén förordar att de båda nämnderna får ett gemensamt kansli. Kansliet bör ledas av en chef och en biträdande chef. Inom kansliet bör finnas en enhet som särskilt betjänar kabelnämnden, en enhet som särskilt betjänar närradionämnden och en gemensam funktion för bl. a. administrativa uppgifter.

Kommitténs förslag förutsätter gemensamma lokaler för de båda nämnderna. Om det visar sig svårt att finna sådana, om den föreslagna myndighetskonstruktionen innebär formella problem, eller om ett gemensamt kansli av andra skäl anses mindre lämpligt, kan en lösning med separata kanslier för resp. nämnd väljas. Kommittén har lämnat underlag även för en sådan lösning.

Som jag nyss redovisat föreligger nu möjligheter till en lokalmässig samordning i Stockholm.

Beträffande organisationen har jag i likhet med kommittén ansett att flera skäl talar för en ordning med gemensamt kansli för kabel- och närradionämnderna. En viktig förutsättning för en sådan samordning är dock, som kommittén föreslagit, att särskilda enheter inrättas för kabel- resp.

närradiofrågor. En annan viktig förutsättning är att förvaltningskostnaderna för resp. nämnd kan hållas isär med hänsyn till att de kommer att ha olika finansieringskällor.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 22 oktober 1965 har jag nyligen uppdragit åt statens arbetsgivarverk att i den utsträckning som behövs förhandla om anställnings- och arbetsvillkor för personal vid kabel- och närradionämnderna. De riktlinjer som jag därvid angett för organisationen innebär bl. a. att nämnderna skall ha ett helt gemensamt kansli men med skilda enheter för kabel- resp. närradiofrågor samt en gemensam funktion för bl. a. administrativa uppgifter. Kansliet bör ledas av en chef som vid sin sida har en ställföreträdande chef.

Mina förslag till medelsberäkningar i det följande utgår från dessa riktlinjer.

Jag vill i sammanhanget nämna att det arbetsrättsligt fordras att en av myndigheterna anges som anställningsmyndighet. Kansliet kan inte ges myndighets ställning. Jag avser att senare återkomma till regeringen med förslag om att kabelnämnden blir anställningsmyndighet.

4 Anslagsberäkningar för budgetåret 1985/86

Mina förslag i det följande rör medelsanvisningar för kabel- och närradionämndernas verksamhet under det andra halvåret av innevarande budgetår, dvs. för tiden fr. o. m. den 1 januari 1986. Till mina budgetförslag för nästa budgetår återkommer jag vid min anmälan till budgetpropositionen 1986.

Radio och television

G 22. Kabelnämnden: Förvaltningskostnader

1985/86 Nytt anslag (förslag) 925 000

	1984/85	Beräknad ändring 1985/86	
		Organisationskommittén	Föredraganden
Personal	—	6,5	6,5
Anslag			
Förvaltningskostnader (därav lönekostnader)	—	817 000 (658 000)	817 000 (658 000)
Lokalkostnader	—	107 000	107 000
Anskaffning av inredning och utrustning m. m.	—	1 000	1 000
	—	925 000	925 000

Avgifterna i ärenden om lokala kabelsändningar för budgetåret 1985/86 kommer att redovisas under inkomsttiteln 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet.

Organisationskommittén för kabel- och närradionämnderna

Organisationskommitténs förslag till anslagsframställning innebär i huvudsak följande.

1. Kostnader för löner samt övriga förvaltningskostnader 817 000 kr.
2. Kostnaderna för lokaler har beräknats till 107 000 kr., en beräkning som utgått från nämndens behov av lokaler och vad som är känt om lokalkostnaderna i Stockholm.
3. För finansiering av de inledningsvis höga kostnaderna för inredning och utrustning samt vissa initialkostnader för tryckning och kontorsmaterial bör en förslagsvis betecknad post Anskaffning av inredning och utrustning m. m. föras upp under anslaget till nämnden. Kostnaderna föreslås fördelade enligt en avskrivningsplan på tio år.
4. Med hänsyn till ovissheten i omfattningen av nämndens inspelningar av satellitprogram har inga kostnader för detta tagits upp. Kommittén avser att återkomma i denna fråga.

Föredragandens överväganden

Vid min beräkning av förevarande anslag har jag utgått från den organisation för nämnden som jag har redovisat i det föregående och från kommitténs förslag till medelsanvisningar.

Min beräkning av medelsanvisningen för lokalkostnader uppgår till 107 000 kr. I avvaktan på en definitiv lokalanvisning från byggnadsstyrelsen får detta belopp ses som preliminärt.

Medelsramen för lönekostnaderna har, i avvaktan på resultatet av förhandlingar om anställnings- och arbetsvillkor, preliminärt beräknats till 658 000 kr.

För anskaffning av inredning och utrustning m. m. till kabelnämnden bör en särskild, förslagsvis betecknad anslagspost föras upp i nämndens stat. Anslagsposten bör tas upp med ett formellt belopp av 1 000 kr. Nämnden bör få belasta anslagsposten efter prövning av regeringen.

Kabelnämndens verksamhet bör finansieras med avgifter av dem som erhåller tillstånd för satellitsändningar. Förslag om avgiftens storlek och övriga regler beträffande avgifter har lagts fram i det föregående. Avgiftsinkomsterna bör redovisas på statsbudgetens inkomstsida. Medel för kabelnämndens verksamhet bör beräknas under särskilda utgiftsanslag, ett till förvaltningskostnader och ett till stöd till lokal programverksamhet.

Med hänvisning till det anförda och till sammanställningen hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att till *Kabelnämnden: Förvaltningskostnader* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1985/86 anvisa ett förslagsanslag av 925 000 kr.

G 23. Kabelnämnden: Stöd till lokal programverksamhet

1985/86 Nytt anslag (förslag) 500 000

Organisationskommittén för kabel- och närradionämnderna

För stöd till lokal programverksamhet bör under ett reservationsanslag 500 000 kr. anvisas för innevarande budgetår.

Ett stöd till lokal programverksamhet bör enligt min mening främst ta sikte på att underlätta igångsättningen av verksamheten i lokala kabelsändarföretag. Som exempel på sådana stödinsatser kan nämnas bidrag för fackkunnig medverkan vid planeringen av lokala sändningar och bidrag till utbildning av personer som skall delta i verksamheten. Nystartade lokala kabelsändarföretag bör i viss utsträckning kunna få utrustningsbidrag. Kabelnämnden bör också kunna stödja försöksprojekt med lokala egensändningar. Jag avser att senare återkomma till regeringen med förslag till bestämmelser för stödet.

Medelsbehovet för stöd till lokal programverksamhet påverkas bl. a. av hur verksamheten utvecklas och i vilken takt den kommer i gång. Det finns skäl att anta att lokala kabelsändarföretag under innevarande och nästa budgetår kommer att startas på många orter och att sändningsverksamhet kommer att inledas successivt under denna period.

Det är mot denna bakgrund inte möjligt att närmare bedöma vid vilken tidpunkt stödbehov kommer att uppstå. Detta talar enligt min mening för att medel för ändamålet anvisas under ett särskilt reservationsanslag.

Jag biträder kommitténs förslag att anslaget för innevarande budgetår bör föras upp med 500 000 kr.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen

att till *Kabelnämnden: Stöd till lokal programverksamhet* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1985/86 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

G 24. Närradionämnden

1985/86 Nytt anslag (förslag) 1 044 000

	1984/85	Beräknad ändring 1985/86	
		Organisationskommittén	Föredraganden
Personal	—	8,5	8,5
Anslag			
Förvaltningskostnader	—	901 000	901 000
(därav lönekostnader)	—	(775 000)	(775 000)
Lokalkostnader	—	142 000	142 000
Anskaffning av inredning och utrustning m. m.	—	1 000	1 000
	—	1 044 000	1 044 000

Närradioavgifterna för budgetåret 1985/86 kommer som hittills att redovisas under inkomstiteln 2811 Övriga inkomster av statens verksamhet.

Organisationskommittén för kabel- och närradionämnderna

Organisationskommitténs förslag till anslagsframställning innebär i huvudsak följande.

1. Kostnader för löner samt övriga förvaltningskostnader 901 000 kr.
2. Kostnaderna för lokaler har beräknats till 142 000 kr., en beräkning som utgått från nämndens behov av lokaler och vad som är känt om lokalkostnaderna i Stockholm.
3. För finansiering av de inledningsvis höga kostnaderna för inredning och utrustning samt vissa initialkostnader för tryckning och kontorsmaterial bör en förslagsvis betecknad post Anskaffning av inredning och utrustning m. m. föras upp under anslaget till nämnden. Kostnaderna föreslås fördelade enligt en avskrivningsplan på tio år.

Föredragandens överväganden

Vid min beräkning av förevarande anslag har jag utgått från den organisation för nämnden som jag har redovisat i det föregående och från kommitténs förslag till medelsanvisningar.

Min beräkning av medelsanvisningen för lokalkostnader uppgår till 142 000 kr. I avvaktan på en definitiv lokalanvisning från byggnadsstyrelsen får detta belopp ses som preliminärt.

Medelsramen för lönekostnaderna har, i avvaktan på resultatet av förhandlingar om anställnings- och arbetsvillkor, preliminärt beräknats till 775 000 kr.

För anskaffning av inredning och utrustning m. m. till närradionämnden bör en särskild, förslagsvis betecknad anslagspost föras upp i nämndens stat. Anslagsposten bör tas upp med ett formellt belopp av 1 000 kr. Nämnden bör få belasta anslagsposten efter prövning av regeringen.

Riksdagen har senast i anslutning till förslagen i prop. 1984/85: 145 godkänt att närradiomyndigheten finansieras genom avgifter från de sändande föreningarna. Regeringen meddelar med stöd av 12 § närradiolagen föreskrifter om avgifternas utformning. F. n. är avgiften 14 kr. per sändningstimme. Inkomsterna därav har beräknats kunna täcka upp till 75 % av den nuvarande närradiokommitténs verksamhet för innevarande budgetår. Övriga kostnader finansieras under hösten 1985 med kommittémedel.

Avgifterna bör framgent beräknas med hänsyn tagen till att hela kostnaden för närradionämnden fr. o. m. budgetåret 1986/87 skall finansieras med avgifter. Avgifterna kommer att hållas så låga som möjligt genom att nämndens uppgifter – i jämförelse med närradiokommitténs – begränsas till nödvändiga, rent administrativa funktioner samt genom att antalet sändande föreningar successivt ökar. När medelsramarna för förvaltnings- och lokalkostnader slutligt kunnat fastställas och en någorlunda säker prognos för antalet sändningstimmar under budgetåret 1986/87 har kunnat tas fram, avser jag att återkomma till regeringen med förslag om avgiftshöjning med verkan fr. o. m. den 1 juli 1986.

Avgiftsinkomsterna bör redovisas på statsbudgetens inkomstsida. Medel för närradionämndens kostnader bör beräknas under ett särskilt utgiftsanslag.

Prop. 1985/86: 22

Med hänvisning till det anförda och till sammanställningen hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen
att till *Närradionämnden* på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1985/86 anvisa ett förslagsanslag av 1 044 000 kr.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

Innehåll

Propositionen	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	2
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 oktober 1985	3
1 Inledning	3
2 Allmän motivering	4
3 Upprättat lagförslag	7
4 Specialmotivering	7
5 Hemställan	10
6 Beslut	10
Utdrag ur lagrådets protokoll den 25 oktober 1985	11
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 oktober 1985	12
1 Anmälan av lagrådets yttrande	12
2 Hemställan	12
3 Organisation m. m.	12
4 Anslagsberäkningar för budgetåret 1985/86	14
5 Beslut	18

